

Pisteet vai tuntuma?

Intuition käyttö Joensuun konservatorion pääsykokeessa

Caroline Kamppila

**Pedagoginen opinnäytetyö
Keväät 2008**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä Kamppila, Caroline	Julkaisun laji Pedagoginen opinnäytetyö (5 op)	
	Sivumäärä 24	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi Pisteet vai tuntuma? Intuition käyttö Joensuun konservatorion pääsykokeessa		
Koulutusohjelma Opettajan pedagogiset opinnot musiikin ja tanssin alalla		
Työn ohjaaja(t) Miettinen, Raija		
Toimeksiantaja(t) Pohjois-Karjalan Ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelma		
Tiivistelmä <p>Joensuun konservatorion perustason opetuksen pääsykoetyöskentelyssä käytettyjä menetelmiä tutkittiin tavoitteena pääsykoetehtävien arvioinnissa käytetyn ajatusprosessin määrittäminen. Pyrittiin selvittämään, käytetäänkö pääsykoearvioinnissa tietoista vai tiedostamatonta ajattelua (intuitiota) ja vaikuttavatko pääsykoemenetelmässä käytetyt arviointimenetelmät musiikin ammattiin suuntautuneiden määrään.</p> <p>Tutkimus toteutettiin soitinkollegioiden kirjallisella haastattelulla, vertailemalla hyväksytyjen pyrkijöiden tilastoja laskelmiin Joensuun konservatorion kautta musiikin ammattilaisiksi päätyneistä nuorista sekä selvityksellä empiirisistä kokemuksista.</p> <p>Suppean tutkimuksen tuloksen todettiin viittaavaan siihen suuntaan, että pääsykoearviointit erovat soitinkollegioista toiseen ja musiikin ammattiin suuntautuneiden määrässä esiintyi myös eroja eri kollegioiden välillä. Tämän tutkimuksen perusteella voitiin sanoa, että puhallinkollegiossa käytettiin pääsykoetilanteessa päätöksen tekoon tasapuolisesti sekä tietoista että tiedostamatonta ajattelua. Käytössä olevan tiedon valossa muut soittimet -kollegiossa luotettiin enemmän intuitioon kuin tietoiseen ajatteluun päätöksen teossa, jousikollegiossa hiukan enemmän tietoiseen kuin tiedostamattomaan ajatteluun ja pianokollegiossa eniten tietoiseen ajatteluun päätöksen teossa. Kollegioiden pääsykoemenetelmien vertailun keskenään arvioitiin vaativan lisätutkimuksia.</p> <p>Tilastojen vertailusta nähtiin, että puhallinkollegion kautta konservatorioon hyväksytyistä pyrkijöistä 10 % on päätenyt musiikin ammattilaisiksi, jousikollegion kautta tulleista pyrkijöistä 9 %, pianokollegion pyrkijöistä 7 % sekä muut soittimet -kollegion pyrkijöistä 5 % löysi musiikista ammatin. Todettiin, että laskelmat ovat viitteellisiä ja vaatisivat lisätutkimuksia.</p> <p>Johtopäätöksenä voitiin sanoa, että soitinkollegioiden toiminta oli laadukkainta silloin, kun tietoisesta ajattelusta tukena oli intuitio. Jos laadun mittarina pidetään musiikin ammattiin päätyneitä pyrkijöitä, intuition käytön lisäämistä pääsykoemenetelmiin voidaan suositella.</p>		
Avainsanat (asiasanat) pääsykoe, tietoinen ajattelu, tiedostamaton ajattelu, intuitio		
Muut tiedot		

Author Caroline Kamppila	Type of Publication Diploma project (5 ECTS credits)	
	Pages 24	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title Points or impressions? The use of intuition during entrance exams at Joensuu Conservatory		
Degree Programme Pedagogical studies for music and dance teachers		
Tutor Raija Miettinen		
Assigned by North Karelia University of Applied Sciences Degree Programme in Music		
<p>Abstract</p> <p>Methods used in entrance exams at the Joensuu Conservatory were examined to ascertain which kind of thought process is involved during evaluation of the candidates. The aim was to clarify whether conscious or unconscious thought (intuition) was being used during entrance exam evaluations and what was the effect of the employed method on the number of accepted candidates who eventually chose music as a profession.</p> <p>Research was conducted by means of a written interview, by examining admission statistics as opposed to the number of former students in the music profession and by reflecting on empiric knowledge.</p> <p>The results of this limited research seemed to show that there were differences in the methods used by staff of different departments and that the number of accepted candidates who choose music as a profession also varied. The results showed that the Wind Department used both conscious and unconscious thought in decision making in a balanced amount. According to available sources the Other Instruments Department depended more on intuition than on conscious thought in decision making, the String Department depended slightly more on conscious thought than on intuition and the Piano Department depended the most on conscious thought. The thorough comparison of methods employed was deemed to demand more research.</p> <p>Statistics showed that of the accepted candidates processed by the Wind Department 10% had chosen music as a profession, 9% of the candidates processed by the String Department, 7% of the candidates processed by the Piano Department and 5% of the candidates processed by the Other Instruments Department chose music as a profession.</p> <p>It was concluded that departmental methods were most effective when conscious thought was supported by intuition. If the amount of accepted candidates choosing music as a profession can be used as criteria for quality of methods, then the use of intuition in entrance exams should be increased.</p>		
Keywords entrance exam, conscious thought, unconscious thought, intuition		
Miscellaneous		

SISÄLLYSLUETTELO

1	PYRKIMINEN MUSIIKKIOPISTOON	3
2	PÄÄSYKOE JA OPETTAJIEN KOKEMUS SIITÄ.....	4
2.1	Pääsykokeen sisältö.....	4
2.2	Kysely pääsykokeesta.....	5
2.3	Kysymykset	5
2.4	Kysymysten sisältö	6
2.4.1	Ryhmä A	6
2.4.2	Ryhmä B	6
2.5	Vastaukset kyselyyn.....	7
2.5.1	Ryhmä A:n vastaukset:.....	7
2.5.2	Ryhmä B:n vastaukset:.....	8
2.5.3	Ryhmä A:n vastausten pohdinta	10
2.5.4	Ryhmä B:n vastausten pohdinta	11
2.6	Yhteenveto kyselyn tuloksesta	13
3	SISÄÄNOTETUT PYRKIJÄT JA MUSIIKIN AMMATTIIN PÄÄTYNEET PYRKIJÄT 14	
3.1	Sisäänotetut pyrkijät soitinryhmittäin v. 1987–2006	14
3.2	MUSIIKIN AMMATTIIN PÄÄTYNEIDEN PYRKIJÖIDEN MÄÄRÄ	15
4	EMPIIRINEN KOKEMUS PUHALLINLAUTAKUNNAN PÄÄSYKOETOIMINNASTA 16	
5	INTUITIO JA SEN VAIKUTUS.....	17
5.1	Intuition käyttö päätöksenteossa.....	17
5.2	UTT pääsykoetilanteessa	18
6	POHDINTA.....	19

TAULUKOT

2.5.4.1	Taulukko 1 Opettajakyselyn tulokset soitinkollegioittain	9
2.6.1.1	Taulukko 2	14
3.1.1.1	Taulukko 3	15
3.2.1.1	Taulukko 4	16

LÄHTEET	22
----------------------	-----------

LIITTEET

Liite 1 Kyselylomake

Liite 2 Joensuun konservatorioon otetut pyrkijät vuosittain ja soitinkollegioittain

1 PYRKIMINEN MUSIIKKIOPISTOON

Musiikkiopiston pääsykokeet ovat kautta aikojen olleet ongelmallisia: miten voidaan mitata lapsen musikaalisuutta ja koulutettavuutta? Tässä tutkimuksessa ei ole tarkoitus varsinaisesti perehtyä pääsykokeen sisältöön, vaan tutkia mikä on intuition rooli pääsykoetilanteessa. Joensuun konservatoriossa käytössä olevaan pääsykokeeseen kuuluu melodian ja rytmin toisto, omavalintainen laulu, vapaaehtoinen soittonäyte ja yli kahdeksanvuotiaalle pyrkijälle Karman testi. Pääsykoetehtävien suoritukset ovat mitattavissa konkreettisesti pisteillä, mutta myös pyrkijän olemus ja asenne vaikuttavat arvioijan päätöksiin. Perustuuko päätöksen teko pääsykoetilanteessa tietoiseen vai tiedostamattomaan ajatteluun? Hollantilainen työryhmä on tutkinut vuonna 2006 intuition (tiedostamattoman ajattelun) käyttöä päätöksen teossa (Dijksterhuis, Bos, Nordgren, van Baaren 2006, 1005). Ensivaikutelma pyrkijästä luo pohjan intuitiiviselle arviolle. Vaikuttaako arvioijaan ensisijaisesti tämä intuitiolle perustuva kuva pyrkijästä, vai onko arvioijan tietoiseen ajatteluun perustuva pääsykoetehtävien pisteiden lasku merkityksellisempi päätöksenteon hetkellä? Voidaanko lisäämällä intuition käyttöä valintatilanteessa päästä onnistuneempiin oppilasvalintoihin?

Tässä työssä pääsykoekäytäntöä ja sen vaikutusta sopivimpien opiskelijoiden valitsemiseen on tarkasteltu kolmella eri tavalla. Ensiksi kirjallisella kyselyllä, jossa on pyritty selvittämään pyrkijän suorituksen ja/tai olemuksen vaikutusta arvioijaan. Pitääkö arvioija merkityksellisempänä tehtäväsuorituksia, jotka ovat puhtaasti pisteillä mitattavia vai merkitsevätkö enemmän ne tehtäväsuoritukset, joissa pyrkijän olemus ja asenne ovat erottamaton osa tehtäväsuoritusta?

Toiseksi on verrattu kahta laskelmaa tutkimukseen osallistuneista soitinryhmistä (piano, jousi, puhallin, ja muut soittimet) vuosina 1987 – 2006: hyväksytyjen pyrkijöiden määrä suhteessa musiikin ammattiin hakeutuneiden määrään kussakin soitinryhmässä.

Kolmanneksi tarkastelen empiiristä kokemustani puhallinkollegion pääsykoetoiminnasta vuosina 1987 – 2006.

2 PÄÄSYKOE JA OPETTAJIEN KOKEMUS SIITÄ

2.1 Pääsykokeen sisältö

Tutkimuksessa ei syvennytää pääsykokeen sisältöön, mutta pääsykoetilanteen tarkastelun helpottamiseksi on hyvä kerrata Joensuun konservatorion pääsykoekäytäntöjä. Todettakoon että nykyään puhutaan valintakokeesta eikä pääsykokeesta (MUSIIKKIOPISTO, 2008). Tutkimuksessa käsitellään aineistoa, joka on kuitenkin pääsääntöisesti siltä ajalta, jolloin käytettiin sananmuotoa pääsykoe, siksi olen käyttänyt tässä tutkimuksessa pääsykoe-sanaa tarkoittavan musiikinopetuksen perustason valintakoetta.

Eri soitinkollegiot asettavat arviointilautakuntia, jotka koostuvat lehtoreista ja opettajista. Pyrkijät käyvät yksitellen aiemmin sovitun aikataulun mukaan suorittamassa tehtäviä, jotka teorianlehtorit ja opettajat ovat luoneet. Pyrkijä laulaa esilaulajan laulamia melodiatehtäviä, taputtaa rytmitehtäviä, laulaa itse valitsemansa laulun ja antaa mahdollisen soittonäytteen, jos on aiemmin harastanut jotain soitinta. Tehtävät ovat erilaisia eri-ikäisille pyrkijöille. Tasoja on kolme: alle kouluikäisille lyhyin, ala-asteikäisille hiukan pidempi ja yläasteikäisille pisin tehtävä. Yli kahdeksanvuotiaat pyrkijät tekevät lisäksi ns. Karman testin, joka on yleisesti Suomessa käytetty kuulon tarkkuutta mittaava koe (MUSIIKKIOPISTON PÄÄSYKOE, 2006). Arviointilautakunta pisteyttää hakijan suorituksen melodia- ja rytmitehtävien, laulusuorituksen ja soittonäytteen perusteella. Pyrkijälle annetaan vielä pisteet soveltuvuudesta ja kokonaispistemäärään lisätään Karman testistä saadut pistelukemat.

2.2 Kysely pääsykokeesta

Joensuun konservatorion opettajille suoritettiin kirjallinen kysely helmikuussa 2008 (liite 1). Konservatoriossa on kahdeksan kollegiota: piano-, jousi-, puhallin-, muut soittimet- (kitara, rumpu, kantele, harmonikka), laulu-, kansanmusiikki-, pop-jazz- ja musiikkileikkikoulukollegio. Musiikkileikkikouluun otetaan lapsia ilman pääsykoetta (MUSIIKKILEIKKIKOULU, 2008). Kansanmusiikki-kollegio on niin uusi, ettei tuloksia voi vielä mitata, laulu- ja pop-jazzkollegioiden opettajat eivät vastanneet kyselyyn, joten vastaukset kertyivät neljältä kollegiolta: piano-, jousi-, puhallin- ja muut soittimet kollegioilta.

Kyselyssä pyydettiin arvioimaan pyrkijän tehtäväsuoritusten ja olemuksen/asenteen vaikutusta arvioijaan. Kyselyn tuloksia laskettaessa on pisteytetty vastauksia ja vastausten painoarvo on laskettu asteikolla 1 – 4 seuraavasti: *vaikuttaa erittäin positiivisesti* 4p., *vaikuttaa positiivisesti* 3p., *vaikuttaa vähän* 2p. ja *ei vaikuta* 1p.

Kysymykset on jaettu kahteen ryhmään: A -ryhmässä kysytään puhtaasti pisteillä arvioitavien tehtäväsuoritusten vaikutuksesta arvioijaan. B -ryhmän kysymykset kohdistetaan tehtäväsuorituksiin, joissa olennainen osa suoritusta muodostuu pyrkijän olemuksesta ja asenteesta. Kyselylomakkeella näiden kahden eri alueen kysymykset olivat satunnaisessa järjestyksessä ja kysymykset oli asetettu niin, ettei vastaajilla ollut selvää kuvaa tutkimuksen päämäärästä.

2.3 Kysymykset

A -ryhmän kysymyksissä tiedustellaan pääsykokeen pisteillä arvioitavien suoritusten vaikutusta arvioijaan. Laskemalla virheitä tai vääriä ääniä saavutetaan tehtäväsuorituksen pistemäärä. Tehtävien arviointi tapahtuu tietoisella ajattelulla. B -ryhmän kysymykset kohdistuvat pääsykokeiden niille osioille, jotka ovat vaikeammin arvioitavissa pelkästään virheitä laskemalla. B -ryhmän kysymysten tehtävistä annetaan pisteitä, mutta osaamistaso ei ole

niin selkeästi mitattavissa. Arvioijaan vaikuttaa hakijan olemus ja asenne sekä arvioijan mieltymys esiintymistyyliin. Esimerkiksi hyvin rohkeasti laulunsa esittävä lapsi voi olla jonkun arvioijan mielestä reipas, toisen arvioijan mielipide voi olla kielteinen, mikäli arvioija pitää sitä tilanteeseen sopivana. Mielikuva pyrkijästä muodostuu siitä hetkestä, kun hän kävelee ovesta sisään. Tunneherkkä arvioija saattaa kokea empatiaa ujoon hakijaan, toiselle hakijan epävarmuus voi olla ahdistavaa tai ärsyttävää. Pyrkijän ensivaikutelma arvioijaan jää tämän alitajuntaan ja vaikuttaa intuition kautta B -ryhmän kysymysten tehtäväsuoritusten arviointiin.

2.4 Kysymysten sisältö

2.4.1 A -ryhmän kysymykset

A -ryhmän kysymyksissä tiedustellaan tehtäväsuorituksen vaikutuksesta pääsykoetilanteessa arvioijaan.

- kysymys 1: Pääsykokeen arvioinnissa vaikuttaako sinuun melodia-/rytmitehtävän tarkka toisto *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- kysymys 2: Pääsykokeen arvioinnissa jos melodian/rytmin toistossa sävellaji/tahtilaji pysyy, mutta pyrkijä improvisoi, vaikuttaako tehtäväsuoritus sinuun: *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- kysymys 3: Pääsykokeen arvioinnissa melodian/rytmin toisto on tarkka, mutta esitys katkonainen, vaikuttaako tehtäväsuoritus sinuun: *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- kysymys 10: Vaikuttaako Karman testin tulos pääsykoe arviointiin *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*

2.4.2 B -ryhmän kysymykset

Ryhmä B:n kysymykset kohdistuvat vastanneiden näkemykseen niiden tehtäväsuoritusten vaikutuksesta arvioijaan, jotka ovat moniselitteisempiä arvioida

ja joissa pyrkijän olemus ja asenne ovat erottamaton osa suoritusta. Näiden tehtävien suoritusten arvioinnissa intuitio eli tiedostamaton ajattelu ohjaa arvioijaa päätöksenteossa.

- kysymys 4: Pääsykokeen arvioinnissa jos pyrkijä yrittää loppuun asti vaikka sattuu epäonnistumisia, vaikuttaako tämä ominaisuus sinuun: *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- kysymys 5: Pääsykokeen arvioinnissa vaikuttaako onnistunut soittonäytteen suoritus sinuun: *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- kysymys 6: Pääsykoetta arvioitaessa jos soittonäyte on puhdasta ja sujuvaa samalla kun laulusuoritus oli ollut epävarma, vaikuttaako tehtäväsuoritus sinuun: *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- kysymys 7: Pääsykoetilanteessa jos pyrkijällä on keskittymisvaikeuksia vaikuttaako arvioosi: *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- kysymys 8: Pääsykoetta arvioitaessa vaikuttaako sinuun pyrkijän ikä: *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- kysymys 9: Pääsykoetilanteessa jos äiti on mukana vaikuttaako se sinun arvioon: *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- kysymys 11: Pääsykoetta arvioitaessa vaikuttaako pyrkijän asenne pääsykoetilanteessa sinuun: *ei ollenkaan, vähän, positiivisesti, erittäin positiivisesti?*
- Lisäksi kysyttiin ”Hyväksyykö pääsykoelautakuntasi pyrkijän, joka menestyy huonosti, mutta joku lautakunnanjäsenistä on sitä mieltä että hänessä voisi olla ainesta? *ei koskaan, joskus, kyllä*

2.5 Vastaukset kyselyyn

2.5.1 A -ryhmän kysymysten vastaukset

Vastausten pistemäärät kollegioittain ovat keskiarvoja kollegionjäsenten antamista pisteistä kerrottuna kymmenellä, jotta vältettäisiin liikoja desimaaleja.

- kysymys 1: Puhallin- ja muut soittimet -kollegiot antoivat kumpikin 40 pistettä, jousikollegio 38 pistettä ja pianokollegio antoi 33 pistettä arvioitaessa tämän melodian/rytmin toisto -tehtäväsuorituksen vaikutusta hyväksymispäätökseensä.
- kysymys 2: Puhallinkollegio antoi 30 pistettä, pianokollegio 27 pistettä, muut soittimet -kollegio 25 pistettä ja jousikollegio 20 pistettä arvioidessaan tämän tehtäväsuorituksen (suoritus poikkeaa annetusta mallista) vaikutusta hyväksymispäätökseensä.
- kysymys 3: Jousikollegio antoi tehtäväsuorituksesta 30 pistettä, pianokollegio 24 pistettä, puhallinkollegio 23 pistettä ja muut soittimet -kollegio 20 pistettä katkonaisesta tehtäväsuorituksesta arvioitaessa.
- kysymys 10: Puhallin- ja jousikollegio antoivat 25 pistettä, pianokollegio antoi 20 pistettä ja muut soittimet -kollegio antoi 15 pistettä arvioidessaan Karman testin vaikutusta hyväksymispäätöksen tekoon.

2.5.2 B -ryhmän kysymysten vastaukset

- kysymys 4: Puhallin- ja muut soittimet -kollegio antoivat kumpikin 30 pistettä, jousikollegio 23 pistettä ja pianokollegio 20 pistettä arvioidessa tämän pyrkijän ominaisuuden (sitkeys) vaikutusta hyväksymispäätöksen tekoon.
- kysymys 5: Pianokollegio antoi 37 pistettä, muut soittimet -kollegio 35 pistettä, jousikollegio 33 pistettä ja puhallinkollegio 28 pistettä arvioidessaan soittonäytetehtäväsuorituksen merkitystä hyväksymispäätöksen tekoon.
- kysymys 6: Muut soittimet -kollegio antoi 40 pistettä, puhallinkollegio 35 pistettä, jousikollegio 33 pistettä ja pianokollegio 30 pistettä arvioidessaan soittonäytteen merkitystä sellaisessa tapauksessa, jossa laulua ei ole esitetty
- kysymys 7: Muut soittimet -kollegio antoi 20 pistettä, pianokollegio 17 pistettä, puhallinkollegio 15 pistettä ja jousikollegio 13 pistettä arvioidessaan pyrkijän keskittymisvaikeuksien vaikutusta hyväksymispäätöksen tekoon.

- kysymys 8: Muut soittimet -kollegio antoi 20 pistettä, pianokollegio 17 pistettä, jousikollegio 15 pistettä ja puhallinkollegio 10 pistettä arvioi-
dessaan pyrkijän iän vaikutusta hyväksymispäätöksen tekoon.
- kysymys 9: Puhallinkollegio antoi 18 pistettä, muut soittimet -kollegio 15
pistettä ja jousi- sekä pianokollegio antoivat 13 pistettä arvioidessaan
äidin läsnäolon merkitystä hyväksymispäätökseen.
- kysymys 11: Puhallinkollegio antoi 40 pistettä, muut soittimet -kollegio
35 pistettä, jousikollegio 33 pistettä ja pianokollegio 27 pistettä arvioi-
dessaan pyrkijän asenteen vaikutusta hyväksymispäätökseen.
- lisäkysymys: Puhallinkollegionjäsenistä kaksi vastasivat ”kyllä”, yksi
”joskus” ja yksi jätti vastaamatta. Jousikollegionjäsenistä kolmen vas-
taus oli ”joskus” ja yksi vastasi ”kyllä”. Piano- ja muut soittimet -
kollegioiden jäsenet vastasivat kaikki ”joskus”.

Kyselyyn vastanneiden neljän kollegion vastausten mukainen eri osioiden teh-
täväsuoritusten vaikutus näkyy taulukossa 1. Pistemäärät on kerrottu kym-
menellä, jotta vältettäisiin liikoja desimaaleja. Kollegioiden vastauksista on
laskettu keskiarvo joka kysymyksestä ja sitten keskiarvo kahdesta kysymys-
ryhmästä.

2.5.2.1 Taulukko 1 Opettajakyselyn tulokset soitinkollegioittain

soitinkollegio		piano	jousi	puhallin	muut
1.melodian toisto		33	38	40	40
2.impromelodia		27	20	30	25
3.katkonaista		24	30	23	20
10.Karma		20	25	25	15
yhhteensä		104	113	118	100
keskiarvo	tietoinen ajattelu	26	28,25	29,5	25
4.yrittää loppuun		20	23	30	30
5.soittonäyte		37	33	28	35
6.soitto, ei laulua		30	33	35	40
7.keskitt.vaikeuksia		17	13	15	20
8.ikä		17	15	10	20
9.äiti mukana		13	13	18	15
11.asenne		27	33	40	35
yhhteensä		161	163	176	195
keskiarvo	tiedostamaton ajat- telu	23	23,28571	25,14286	27,85714

2.5.3 A -ryhmän vastausten pohdinta

- kysymys1: Tehtäväsuorituksen vaikutus arvioijaan oli suurin niissä soitinkollegioissa, joissa soittaja joutuu itse etsimään ja muodostamaan säveliä (puhallin-, muut soittimet, ja jousikollegiot), pienin pianokollegiossa, jossa soitin muodostaa sävelen.
- kysymys 2: Pyrkijän tehtäväsuoritus, joka poikkesi annetusta mallista, vaikutti jousikollegioon 18 pistettä pienemmällä pistemäärällä kuin tarkka suoritus. Mallista poikkeavan tehtäväsuorituksen vaikutus muut soittimet -kollegioon oli 15 pistettä pienempi kuin tarkan suorituksen, vaikutus puhallinkollegioon oli 10 pistettä pienempi kuin tarkan tehtäväsuorituksen ja pianokollegioon vaikutuksen ero poikkeavan ja tarkan tehtäväsuorituksen välillä oli vain 6 pistettä. Tässä tuloksessa varmasti heijastuu jousisoitimien suurta säveltarkkuutta vaativa soittotapaa.
- kysymys 3: Katkonaisella tehtäväsuorituksella oli 20 pistettä vähemmän vaikutusta muut soittimet -kollegioon kuin ehjällä suorituksella. Puhallinkollegio antoi 17 pistettä vähemmän, pianokollegio 9 pistettä ja jousikollegio 8 pistettä vähemmän katkonaisesta tehtäväsuorituksesta kuin ehjästä suorituksesta. Pyrkijöiden ikäjakaumalla on varmaankin merkitys näiden vastausten muodostumisessa, sillä pianoon ja jousisoittimiin haetaan alle kouluikäisenä, puhallin- ja muihin soittimiin vanhempana. Nuoremmalla lapsella voi olla vaikeuksia selviytyä pidemmästä tehtävästä ilman katkoja (Kivelä, Maisala 2007, 8). Vanhemmalla lapsella katkonainen toisto voi merkitä hahmottamis- tai keskittymisvaikeuksia, jotka vaikeuttavat suuresti soiton harrastamista musiikin perusopetuksen piirissä.
- kysymys 10: Puhallin- ja jousikollegion antamat 25 pistettä olivat korkeimmat arvot, kuitenkin vain hiukan yli puolet täydestä pistemäärästä. Pianokollegio antoi Karman testin merkityksen arvolle vain puolet täydestä pistemäärästä ja muut soittimet -kollegio vielä vähemmän, vain 15 pistettä 40:stä. Vastaajien henkilökohtainen mielipide Karman testin hyödyllisyydestä voi vaikuttaa tähän vastaukseen. Jotkut opettajat pitivät testiä mekaanisuutensa takia epäolennaisena. Toiset taas pitävät sitä arvokkaana lisänä varsinkin sellaisten pyrkijöiden kohdalla, joilla on

epäselvä tulos melodian toistossa. Korkeat pisteen Karman testistä kertovat, että pyrkijän korva on tarkka, jolloin huonompi tulos melodian toistosta voi johtua lauluharrastuksen vähäisyydestä (Melander, U.-M. 2005, 20).

2.5.4 B -ryhmän vastausten pohdinta

- kysymys 4: Pyrkijän sitkeys teki suurimman vaikutuksen puhallin- ja muut soittimet -kollegioon 30 pisteen määrällä. Jousikollegio antoi 23 pistettä ja pianokollegio 20 pistettä tämän ominaisuuden vaikutuksesta. Kyseessä voi olla taas ikään liittyvät tekijät: sekä pianoon että jousisoitimiin pyrkii alle kouluikäisiä. Pyrkijässä sitkeys on tärkeä ominaisuus, mutta pääsykoetilanteessa voi olla vaikea havaita sen olemassaoloa alle kouluikäisessä lapsessa. Koululainen on joutunut omaksumaan sitkeyttä koulumaailmassa.
- kysymys 5: Pianokollegio antoi kaikista kollegioista korkeimman pistemäärän soittonäytetehtävän suorituksen vaikutuksesta. Muut soittimet -kollegio antoi 35 pistettä, jousikollegio 33 pistettä ja puhallinkollegio 28 pistettä. Ei ole liioiteltua ajatella, että pyrkijän mahdollisuudet saada soitinopetusta ennen pääsyä konservatorioon menevät juuri tässä järjestyksessä. Helpointa on löytää piano-opettaja, hankalinta löytää puhallinsoitinopettajaa.
- kysymys 6: Muut soittimet -kollegio antoi täydet pisteet arvioidessaan soittonäytetehtävän suorituksen merkitystä sellaisessa tapauksessa, jossa ei ole annettu laulunäytettä (ei koske melodiantoisto tehtävää). Puhallinkollegio antoi 35 pistettä, jousikollegio 33 pistettä ja pianokollegio 30 tällaisen tehtäväsuorituksen vaikutukselle. Muut soittimet ja puhallinkollegio pitävät melodian toistoa hyvin tärkeänä (vastaukset kysymys 1:een), mutta lauluharrastuksen mahdollinen vähyys voi johtaa siihen, että laulusuoritus on epävarma. Kaikki kollegiot pitivät tehtävän vaikutusta suhteellisen merkittävänä. Luonteva soittonäyte on luotettava musikaalisuuden mittari, mikäli oman laulun laulaminen ei onnistu. Kokeneet opettajat tietävät, miten vähän nykyään koulussa ja kotona

lauletaan, ja käyttävät tätä hiljaista tietoa laulunäytteitä arvioitaessa (Melander 2005, 20).

- kysymys 7: Muut soittimet -kollegio antoi 20 pistettä arvioidessaan keskittymisvaikeuksien vaikutusta hyväksymispäätökseen. Pianokollegio antoi 17 pistettä, puhallinkollegio 15 pistettä ja jousikollegio 13 pistettä. Pyrkijät jousisoittimiin ovat nuoremasta päästä, usein alle kouluikäisiä, ja keskittymiskyky on hyvin vaihtelevaa. Alle kouluikäisen lapsen keskittymiskyky ei ole verrattavissa koululaisen keskittymiskykyyn (Kivelä 2007, 8). Muista vastauksista voisi päätellä, että puhallinkollegiossa ollaan valmiita kestämään enemmän levottomuutta kuin mitä katsotaan hyväksi piano- tai muut soittimet -kollegiossa.
- kysymys 8: Muut soittimet -kollegio antoi iälle eniten painoarvoa, pianokollegio 17 pistettä, jousikollegio 15 pistettä ja puhallinkollegio 10 pistettä. Muut soittimet -kollegion arvio on selitettävissä soittimien asettamilla rajoilla. Vaikka on olemassa pienikokoisia soittimia, asteikko ei ole aivan niin rajaton kuin jousisoittimissa. Tästä syystä jousisoittimen, esimerkiksi kontrabasson, voi aloittaa hyvin nuorena, mutta myös kouluikäisenä. Piano soittimena aloitetaan perinteisesti alle kouluikäisenä ja perusopetuksen opetussuunnitelmassakin suositus perustason opetuksen ikäraajat suorittamiselle on tiukempi kuin muille soittimille. Tästä syystä pianokollegion itsearviointi iän merkityksestä on yllättävän alhainen. Puhalltimen soiton voi aloittaa laajalla ikäjakaumalla: trumpetti ja klarinetti sopivat 7 – 8 -vuotiaille, tuuban- ja fagotinsoiton voi aloittaa yläasteikäisenä. Tästä syystä pyrkijän ikää ei pidetty merkittävänä tekijänä puhallinkollegiossa.
- kysymys 9: Puhallin- ja muut soittimet -kollegiot pitivät jokseenkin merkittävänä äidin läsnäololle pääsykoetilanteessa, antaen 18 ja 15 pistettä ja jousi- sekä pianokollegiot antoivat vain 13 pistettä äidin läsnäolon vaikutuksesta hyväksymispäätökseen. Luvut ovat kaikki niin pieniä, että voisi pitää äidin läsnäolon vaikutusta melko vähäisenä.
- kysymys 11: Puhallinkollegio antoi pyrkijän asenteen vaikutuksesta täydet 40 pistettä. Muut soittimet -kollegio antoi 35 pistettä, jousikollegio 33 pistettä ja pianokollegio 27 pistettä asenteen vaikutuksesta hy-

väksymispäätöksen tekoon. Kaikki kollegiot pitivät pyrkijän asennetta merkityksellisenä antamalla korkeita pistemääriä. Lisäkysymyksillä selviäisi, vaikuttaako tähän arvioon yhteissoiton tärkeys puhallin-, jousi- ja muut soittimet -kollegiossa.

- Kyselylomakkeen lisäkysymyksen vastauksissa puhallinkollegio oli valmis varauksella ottamaan riskin pyrkijän hyväksymisessä. Jousikollegio oli enemmän varautunut ja piano- ja muut soittimet -kollegio olivat valmiina vain joskus ottamaan tietoinen riski pyrkijän hyväksymisessä.

2.6 Yhteenveto kyselyn tuloksesta

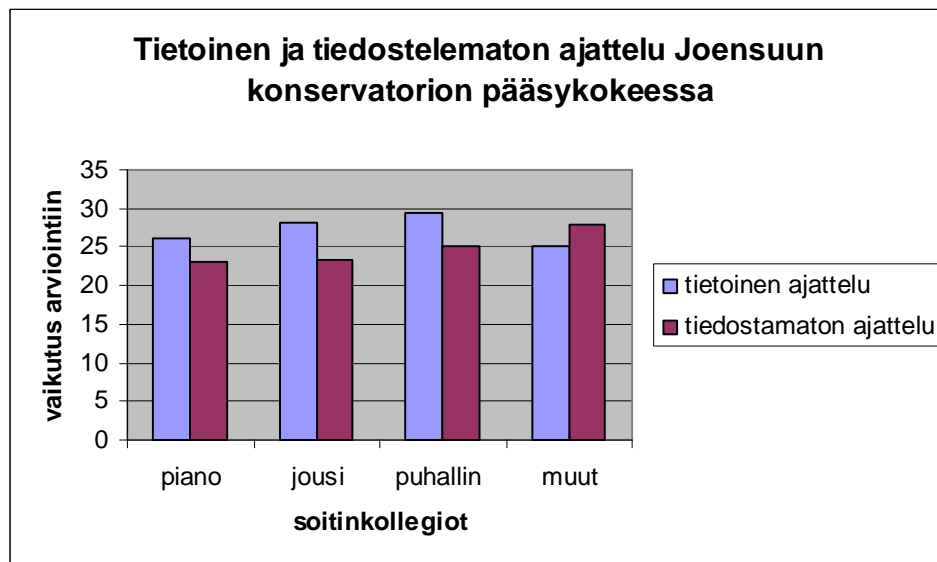
Tarkasteltaessa kirjallisen kyselyn vastauksia täytyy pitää mielessä, että kyselyyn vastanneet suorittavat itsearviointia. Soitinkollegioiden itsearviointi kertoo, että:

- puhallinkollegio korosti A -ryhmän kysymysten tehtäväsuoritusten tärkeyttä enemmän kuin muut kollegiot.
- Muut soittimet -kollegio painotti kollegioista eniten B -ryhmän kysymysten tehtäväsuorituksia.
- Jousikollegio piti A -ryhmän kysymysten tehtäväsuorituksia lähes yhtä merkityksellisenä kuin puhallinkollegio, kun taas B -ryhmän kysymysten tehtäväsuorituksia vähemmän tärkeinä kuin puhallinkollegio.
- Pianokollegio piti kollegioista vähiten merkityksellisenä B -ryhmän kysymysten tehtäväsuorituksia.
- Kaikki kollegiot olivat valmiit joskus hyväksymään pyrkijän jäsenensä tuntuman perusteella. Puhallinkollegion kannatti ajatusta selvästi, jousi-kollegio varauksella ja piano- ja muut soittimet -kollegiot vain joskus.

Toisin sanoen itsearvioinnissa puhallinkollegio piti tietoisella ajattelulla arvioitavia tehtäväsuorituksia merkittävämpinä kuin niitä tehtäväsuorituksia, joissa intuitiolla on huomattava rooli arvioinnissa. Tästä huolimatta puhallinkollegio arvioi B -ryhmän kysymysten tehtävien tärkeyden kollegioista toiseksi korkeimmalle. Muut soittimet -kollegio arvosti kaikista kollegioista korkeimmalle B -ryhmän kysymysten tehtäväsuorituksia ja kollegioista kaikkein vähiten se

piti arvossa A -ryhmän kysymysten tehtäviä. Eli oman arvionsa mukaan, tehtäväsuoritukset joihin intuitio vaikuttaa, ovat sille merkittävimpiä. Jousikollegion itsearviointi oli samansuuntainen kuin puhallinkollegion, ainoastaan asteikko oli hiukan matalampi. Pianokollegio arvosti kaikista kollegioista vähiten B -ryhmän kysymysten tehtäviä, mutta samalla sen arvio A -ryhmän kysymysten tehtävien tärkeydestä oli melko alhainen. Taulukko 1:stä voi nähdä yksittäisten tehtävien tärkeysjärjestyksen eri kollegioissa ja tulokset on esitetty kaaviona taulukossa 2:

2.6.1.1 Taulukko 2

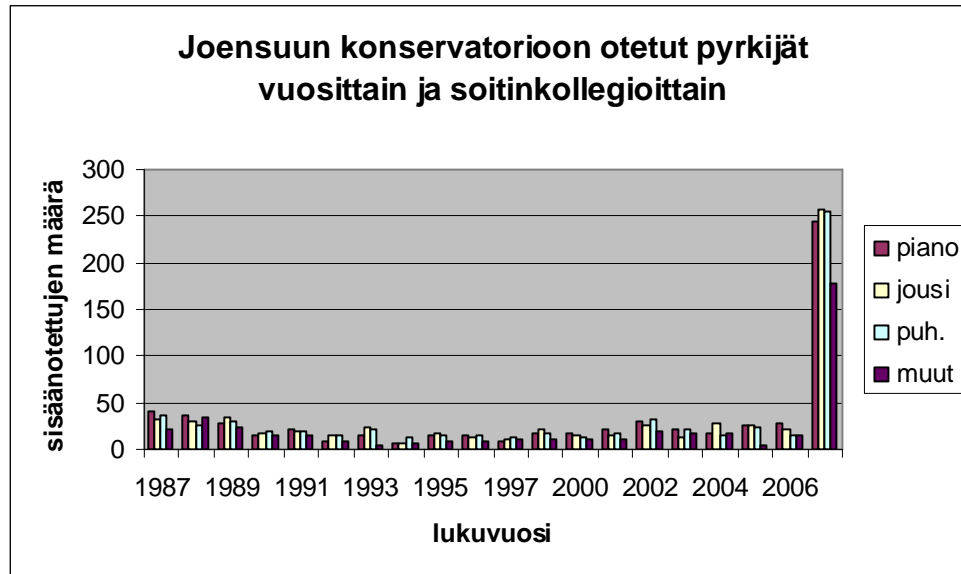
3 Sisäännotetut pyrkijät ja musiikin ammattiin päätyneet pyrkijät

3.1 Sisäännotetut pyrkijät soitinryhmittäin v. 1987–2006

Taulukko 3:sta nähdään, että vaikka hyväksytyjen pyrkijöiden määrä vaihtelee suuresti vuosittain ja soitinryhmittäin, yhdeksäntoista vuoden pyrkijämäärä on lähes sama pianoon, jousisoittimiin ja puhallinsoittimiin (Toimintakertomus, 1987 – 2006). Liitteenä on yksityiskohtainen taulukko hyväksytyistä pyrkijöistä vuosittain ja soitinkollegioittain (liite 2). Pyrkijöiden ja hyväksytyjen määrään

vaikuttaa joukko muuttuvia ja sattumanvaraisia tekijöitä: pyrkijöiden suuntautuminen eri soittimiin, vapautuvien oppilaspaiikkojen määrä ja käytettävissä olevien opettajien määrä sekä soitinten määrä. Jos esimerkiksi fagottiin on hyväksytty pyrkijä ja soitin vapaana, muttei ole opettajaa paikkakunnalla, oppilaspaiikka menee toiselle soittimelle.

3.1.1.1 Taulukko 3

3.2 MUSIIKIN AMMATTIIN PÄÄTYNEIDEN PYRKIJÖIDEN MÄÄRÄ

Taulukko 4:stä näkyy kollegioittain niiden opiskelijoiden määrät, jotka ovat valinneet ammatikseen musiikin ja olleet vuosina 1987–2006 Joensuun konservatorion kirjoilla (Toimintakertomus, 1987 – 2006; Google, 2008). Otos on rajattu sellaisiin opiskelijoihin, jotka ovat pyrkineet Joensuun konservatorion perustasetta vastaavalle tasolle. Ei siis ole kyse Joensuusta ennen 1987 valmistuneista musiikin ammattilaisista, eikä opiskelijoista jotka ovat aloittaneet Joensuussa ammattiopintonsa, vaan niistä jotka ovat aloittaneet opintonsa Joensuun konservatorion perustasolla päätyneet valitsemaan ammatikseen musiikin sen eri muodoissa. Rajaus johtuu siitä, että perustasteen pääsykoe

poikkeaa luonteeltaan toisen asteen- ja ammattikorkeakoulun valintakokeesta, joissa musikaalisuuden lisäksi pyrkijän aiemmat musiikinopinnot ovat ratkaisevassa asemassa (MUUSIKON KOULUTUSOHJELMA, 2008; Yhteishaku, 2008).

Vaikka hyväksytyjen pyrkijöiden määrät ovat soitinkohtaisesti melko lähellä toisiaan, ammattiin suuntautuneiden määrissä on suuriakin eroja. Tässä vaiheessa on hyvä huomauttaa, että kerättyjä tietoja ei voida pitää täysin aukottomina. Tiedot opiskelijoiden ammatinvalinnasta on kerätty internetistä ja on mahdollista, että edelleenkin löytyy vielä musiikin ammattilainen, josta ei löydy tietoa internetistä. Nimenvaihdos voi myös vaikuttaa asiaan, vaikka nykyään vähemmän kuin aikaisemmin. Tarkempien tietojen keruu musiikin ammattilaisista vaatisi enemmän resursseja kuin on käytettävissä tässä tutkimuksessa.

3.2.1.1 Taulukko 4

	aloittaneet 1987– 2006	valinneet musiikin ammattikseen	musiikin ammattilaisia prosentteina sisäännotetuista pyrkijöistä				
piano	386	28	7 %				
jousi	385	33	9 %				
puhallin	382	37	10 %				
muut	262	14	5 %				

4 EMPIIRINEN KOKEMUS PUHALLINLAUTAKUNNAN PÄÄSYKOETOIMINNASTA

Olen osallistunut puhallinkollegion pääsykoelautakuntaan vuodesta 1987. Näkemykseni sen toiminnasta perustuu observaatioon. Kokemukseni tältä ajalta on, että intuitiolla on suurempi osuus puhallinkollegion arviointeihin kuin mitä tämän tutkimuksen kyselyssä itsearviointin kautta on annettu ymmärtää. Onkin varsin mielenkiintoista huomata, että kollegat arvioivat antavansa enemmän painoarvoa pisteytettäville tehtäville kuin niille, joissa pyrkijän olemuksella ja asenteella on tärkeä rooli.

Ei ole niinkään yllättävää, että ryhmä A:n tehtävät koetaan merkittäviksi vaan se, että ryhmä B:n tehtävien merkitys koetaan tässä vähemmän tärkeäksi. Esimerkiksi pyrkijälle voi sattua virheitä tehtävien suorituksessa liiallisen yrittämisen takia. Kyseessä voi olla todella innostunut pyrkijä, joka haluaa kiihkeästi tulla hyväksytyksi. Kokenut silmä ja korva kertovat että pelkästään pisteitä laskemalla ei toteudu oikeudenmukainen arviointi. Tällöin päätöksen teossa yhdistyy arvioijan hiljainen tieto pyrkijöistä yleisesti ottaen (esim. nuoremman hakijan keskittymiskyky ei ole sama kuin vanhemmalla hakijalla, lauluharrastuksen vähyys) (Melander 2005) ja intuition (tiedostamattoman ajattelun) kautta tullut tieto (Dijksterhuis ym. 2006, 1005).

Muistissa on pyrkijä, jonka suoritus pääsykokeessa ei ollut mitenkään häikäisevä ja joka lisäksi oli suhteellisen vanha aloittamaan perustasolla. Hän kuitenkin vakuutti asenteellaan ja valmistui musiikin maisteriksi Lontoon Royal College of Musicista v.2007(North London Colourstrings). Vertailu muiden kollegioiden menetelmiin vaatisi pidempää ja perusteellisempaa tutkimusta.

5 INTUITIO JA SEN VAIKUTUS

5.1 Intuition käyttö päätöksenteossa

Työryhmä Ap Dijksterhuis, Maarten W. Bos, Loran F. Nordgren, ja Rick B. van Baaren esittivät tutkimuksensa ”*On Making the Right Choice: The Deliberation-Without-Attention Effect*” *Science*-lehdessä helmikuussa 2006. Työryhmä on tutkinut intuitiota, heidän sanojensa mukaan tiedostamatonta ajattelua, ostospäätösten teossa sekä laboratoriokokeessa että todellisessa ostotilanteessa (Dijksterhuis ym. 2006, 1005). Tutkimus käsittelee intuition vaikutusta ostospäätöksen laatuun. Päätyykö ostaja laadukkaampaan ratkaisuun, jos päätöstä ohjaa intuitio, vai onko tulos tietoisella ajattelulla parempi? Tutkimus osoitti, että isommissa ja monimutkaisemmissa päätöksissä laadukkaampaan tulokseen päästiin, kun intuitio ohjasi päätöksen teossa. Tästä tutkimuksesta syntyi Unconscious Thought Theory eli UTT-teoria (Tiedostamattoman ajatte-

lun teoria) (Dijksterhuis ym. 2006, 1005). UTT:ta on myöhemmin käytetty tutkittaessa poliittisten päätösten (Ballew & Todorov 2007, 17 948) ja lääketieteellisten päätösten tekoa (Nelson, Han, Fagerlin, Stefanek, Ubel 2007, 610). Olennaista on, että päätöksen teon kohteeseen tutustutaan nopeasti, sen jälkeen huomio kiinnitetään muualle ja sitten palataan kohteeseen ja päätöksen tekoon.

Dijksterhuis ja muut painottavat, että ratkaisevana erona tiedostamattoman ja tietoisin ajattelun välillä on se, että päätöksen tekijän huomio on kiinnitetty muualle tiedostamattoman ajattelun prosessin ajaksi (Dijksterhuis ym. 2006, 1005.)

5.2 UTT pääsykoetilanteessa

Kahdenkymmenen vuoden kokemukseni perusteella UTT toteutuu Joensuun konservatorion puhallinkollegion oppilaiden pääsykokeessa seuraavalla tavalla:

- Pyrkijä antaa ensimmäisen kuvan itsestään kävellessään ovesta sisään. Lautakunta näkee innostuneen, pelokkaan, ujon tai välinpitämättömän pyrkijän.
- Pyrkijä ohjeistetaan, jolloin jo syntyy mielikuva hänen tavastaan ottaa vastaan ohjeita. Tämä alkuvaihe on melko nopea, 2-3 minuuttia.
- Pyrkijä aloittaa tehtävien suorituksen ja tällöin lautakunta keskittyy pelkästään tehtäväsuorituksen arviointiin ja pisteyttämiseen. Tehtäviä on yhteensä kymmenen, joten tähän vaiheeseen menee 5-7 minuuttia. Tehtäväsuorituksen aikana arvioijan on pakko keskittyä suoritukseen pystyäkseen oikeudenmukaiseen arviointiin. Arvioijan täytyy kuunnella tarkasti esilaulajan esitystä, joka voi sisältää pieniä eroja esityskerrasta toiseen. Pienillä eroilla ei ole merkitystä, oleellisinta on miten tarkasti pyrkijä toistaa esilaulajan esimerkkiä. Tehtäväsuoritusten kulku ja mahdollisten virheiden lasku vaativat arvioijan huomion kokonaisuudessaan.
- Pyrkijä suorittaa laulu- ja mahdollisen soittonäytteen, joka on prosessin välivaihe. Laulu- ja soittonäytteestä annetaan pisteitä, mutta pyrkijän

olemukseen ja asenteeseen kiinnitetään huomiota. Tässä vaiheessa tiedostamaton ajattelu tulee kuvioon mukaan. Pyrkijän soitto- ja laulunäytettä arvioitaessa ajatellaan päätöstä hänen hyväksymisestään tietoisesti, mutta pyrkijästä on jo jäänyt muistiin myös tiedostamaton kuva hänen olemuksestaan ja asenteestaan.

- Lopuksi tarkistetaan käsien kunto ja motoriikka ja pyrkijä haastatellaan lyhyesti sen varmistamiseksi, että soitinvalinta on hänen mielensä mukainen.

Pyrkijän lähdettyä lasketaan tehtävien pisteet ja tehdään alustava päätös, johon vaikuttaa vielä Karman testin tulos. Tässä pääsykoetilanteessa annetaan joka pyrkijälle pisteet ja lopullinen päätös pyrkijöiden hyväksymisestä tehdään konservatorion johtoportaan sitten kun tulokset kaikista eri kollegioista ovat valmiina. Pääsykoelautakunta ei siis tee lopullista päätöstä pyrkijän hyväksymisestä, vaan ehdottaa hyväksyttäväksi haluamiaan pyrkijöitä, ja joutuu täten päättämään jokaisen pyrkijän kohdalla, onko hän sopiva koulutukseen vai ei.

Tässä prosessissa arvioija tutustuu nopeasti päätöksen kohteeseen (pyrkijään), sitten pyrkijän suorittaessa tehtäviään arvioijan huomio kiinnittyy kokonaan tehtävien arviointiin ja pisteyttämiseen. Tehtävien jälkeen arvioijan huomio kiinnittyy taas pyrkijään ja hänen lähdettyään syntyy päätös lopullisesta pistemäärästä, johon sisältyy arvio pyrkijän soveltuvuudesta. Kyselyn (itsearvioinnin) perusteella voi sanoa, että intuitio vaikuttaa eniten muut soittimet kollegion ja vähiten pianokollegion työskentelyyn. Oma kokemukseni puhalinkollegion toiminnasta on se, että intuitiolla on sielläkin suurempi rooli kuin mitä itsearvioinnissa ilmeni

6 POHDINTA

Mielestäni tämän suppean tutkimuksen tuloksista voi päätellä, että intuitiolla on rooli Joensuun konservatorion pääsykokeessa. Sen roolin tarkempi määrittely olisi laajemman ja riittävästi resurssoidun tutkimuksen tehtävä. Tehdyn

tutkimuksen tulosten valossa olisi myös hyvä pohtia tasapainoisen arviointimenettelyn kehittämismahdollisuuksia. Millä tavalla voisi käyttää sopivissa suhteissa tietoista ja tiedostamatonta ajattelua pääsykoetilanteessa pyrkijän oikeudenmukaisen arvioinnin tukena? Olisiko mahdollista tietoisesti lisätä intuition käyttöä niissä kollegioissa, joissa sen osuus pääsykokeessa on ollut vähäinen? Voisiko päätellä että kestävämpi pedagoginen lähtökohta oppilasvalinnoissa syntyisi pääsykoemenetelmästä, jossa selkeästi luotetaan opettajien kognitiivisen tiedon tukemaan intuition?

Intuition käytön laajuutta kollegioiden pääsykoetilanteessa ei ole vielä riittävästi tutkittu. Opettajien henkilökohtaiset haastattelut olisivat välttämättömiä. Lautakuntien työskentelytapojen tasapuolinen vertailu vaatisi niiden kaikkien työskentelyn observointia. Tilastot osoittavat, että puhallin- ja jousikollegioiden kautta kulkee suhteellisesti eniten oppilaita, jotka löytävät musiikista ammatin itselleen. Näiden tilastotietojen täydentäminen ja tarkentaminen vaatisi lisää ajallisia sekä rahallisia resursseja. Yhteydenotot oppilaisiin, jotka ovat olleet ja ovat kirjoilla Joensuun konservatoriossa vuosina 1987 – 2006, olisi mittava tehtävä, mutta ilman sitä nyt kerätyt tiedot eivät ole täysin luotettavia, ainoastaan suuntaa antavia.

Lisätutkimusten jälkeen olisi mahdollista verrata eri kollegioiden pääsykoetyöskentelytapoja ja tehdä yhteenveto niiden eroista ja yhteneväisyyksistä päämääränä pääsykoelautakuntien päätösten laadun parantaminen. Tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että kahden kollegion (puhallin- ja jousikollegio) tapa yhdistää tietoista ja tiedostamatonta ajattelua johtavat suurempaan määrään musiikin ammattilaisia kuin pianokollegion tapa luottaa enemmän tietoiseen tietoon tai muut soittimet kollegion tapa luottaa enemmän tiedostamattomaan tietoon. Tutkimuksen suppeuden ja virhemarginaalien vuoksi sana ”viittaavat” on riittävän voimakas ilmaisu. Vasta perusteellisempien tutkimusten jälkeen voisi saada varmempia ja selkeämpiä tuloksia, joiden pohjalta voisi tehdä ehdotuksia käytäntöjen muuttamisesta.

Ajatus opettajakuntamme kouluttamisesta intuition käyttöön tuntuu tässä vaiheessa hieman rohkealta. Asia pitäisi osata esittää mahdollisemman hyvin

perustellen ja myönteisessä hengessä, painottaen sitä tosiasiaa, että me itse asiassa jo käytämme jatkuvasti opettajantyössämme sekä tietoista että tiedostamatonta ajattelua. Esimerkiksi silloin kun oppijan vaikeuksia jonkun asian omaksumisen kanssa ei pystytä ratkaisemaan soittotunnin aikana, alitajuntamme työskentelee tämän ongelman parissa keskittyessämme muihin tehtäviimme. Ratkaisu ongelmaan saattaa löytyä yhtä hyvin kassajonossa kuin työmatkalla. Intuitio on työväline josta voi olla paljon apua. Me voimme luottaa siihen ja ymmärtää että kyseessä ei ole salatiedetta, vaan vuosien opettajakokemuksemme tuoma hiljainen tieto, joka työskentelee mielessämme sekä tiedostetulla että tiedostamattomalla tasolla. Intuition harkittu lisääminen pääsykoetilanteessa (nykyään valintakoetilanteessa) voisi lisätä opettajakunnan luottamusta omaan osaamiseensa ja sitä kautta lisätä osaltaan myös työpaikkahyvinvointia.

LÄHTEET

Ballew, C., Todorov, A. 2007. Predicting political elections from rapid and unreflective face judgements. PNAS 13.11.2007, vol. 104, nro. 46, 17 948 – 17 953.

Dijksterhuis, A., Bos, M., Nordgren, L., van Baaren 2006. On Making the Right Choice: The Deliberation-Without-Attention Effect. Science 17.2.2006, vol. 311. nro. 5763, 1005 – 1007.

Google, 2008. Haku: kaikkialta internetistä. <http://www.google.fi>

Kivelä, H., Maisala, P. 2007. ”Pippalot leikkihuoneen lattialla”, Musiikki ja leikki lasten pelon- ja kivunlievitysmenetelminä sairaalassa. Opinnäytetyö. Stadia, Helsingin Ammattikorkeakoulu, Hoitotyön koulutusohjelma, sairaanhoitaja.

Melander, U.-M. 2005. Oppilaan musiikillisen harrastuneisuuden huomioiminen 6. luokan musiikinopetuksessa yhden luokanopettajan kokemana. Pro gradu tutkielma. Jyväskylän yliopisto, opettajankoulutuslaitos.

MUSIIKKIOPISTO, oppilaaksi ottaminen, 1.4.2008. Joensuun kaupungin sivusto, koulutuspalvelut, konservatorio. [Http://www.jns.fi](http://www.jns.fi).

MUSIIKKIOPISTON PÄÄSYKOE 2006, 30.3.2006. Joensuun kaupungin sivusto, koulutuspalvelut, konservatorio. [Http://www.jns.fi](http://www.jns.fi)

MUSIIKKILEIKKIKOULU, 4.2.2008. Joensuun kaupungin sivusto, koulutuspalvelut, konservatorio. <http://www.jns.fi>.

MUUSIKON KOULUTUSOHJELMA, Koulutukseen pyrkijän edellytykset, 4.2.2008. Joensuun kaupungin sivusto, koulutuspalvelut, konservatorio. <http://www.jns.fi>

Nelson, W., Han, P., Fagerlin, A., Stefanek, M., Ubel, P. 2007. Rethinking the Objectives of Decision Aids: A Call for Conceptual Clarity. Medical Decision Making 9 – 10.2007, 609 – 618.

North London Colourstrings, Soile Pylkkönen. North London Colourstrings sivusto, teachers. [Http://www.nlcolourstrings.co.uk](http://www.nlcolourstrings.co.uk).

Toimintakertomus, Joensuun konservatorio, 1987 – 2006. Joensuun: Joensuun kaupunki.

Yhteishaku, hakutiedot, musiikki, 2008. Pohjois-Karjalan Ammattikorkeakoulu, yhteishaku, hakutiedot. <http://www.pkamk.fi>

Kyselylomake

Liite 1

Hyvä kollega,
 Pedagogisen opinnäytetyöni aiheena ovat pääsykokeiden käytännöt ja niiden vaikutus musiikin ammattilaisiksi valmistuvien määrään suhteessa hyväksytyjen pyrkijöiden määrään. Toivoisin että löydät aikaa vastata muutama kysymykseen. Kiitos osallistumisesta!

Caroline Kamppila
 040 7248250

olen _____ kollegion jäsen

Pääsykoetilanteessa:	<i>ei vaikuta</i>	<i>vaikuttaa vähän</i>	<i>vaikuttaa positiivisesti</i>	<i>vaikuttaa erittäin positiivisesti</i>
1) melodian/rytmin tarkka toisto	()	()	()	()
2) melodian/rytmin toistossa sävel-laji/tahtilaji pysyy, mutta muuten ei tarkka toisto, pyrkijä improvisoi	()	()	()	()
3) tarkka toisto mutta katkonaista	()	()	()	()
4) pyrkijä yrittää loppuun saakka vaikka pieleen menee	()	()	()	()
5) soittonäyte	()	()	()	()
6) soitto on sujuva ja puhdas vaikka laulu ei onnistu	()	()	()	()
7) keskittymisvaikeuksia	()	()	()	()
8) pyrkijä on liian vanha/nuori	()	()	()	()
9) äiti halua olla mukana	()	()	()	()
10) Karman testi	()	()	()	()
11) pyrkijän asenne ja olemus	()	()	()	()

Hyväksyykö pääsykoelautakuntasi pyrkijän, joka menestyy huonosti, mutta joku lautakunnan-jäsenistä on sitä mieltä että hänessä voisi olla ainesta? () ei koskaan () joskus () kyllä

Palauta lokerooni 22.2.2008 mennessä, kiitos vielä!

Pohjois-Karjalan Ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelma

Oppimistehtävä: Tutkiva opettajuus

Caroline Kamppila 0601956

Intuition käyttö pääsykokeessa Joensuun konservatoriossa ja sen vaikutus musiikin ammattilaiseksi valmistuvien määrään suhteessa hyväksytyjen pyrkijöiden määrään.

Joensuun konservatorioon otetut pyrkijät vuosittain ja soitinkollegioittain																				
vuosi	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	yht.
piano	40	36	28	15	21	9	15	7	15	16	8	17	17	21	30	22	17	25	27	386
jousi	33	31	34	18	20	15	23	6	17	13	10	22	16	14	25	13	28	26	21	385
puh.	37	26	29	20	19	15	22	13	15	15	13	18	13	18	32	22	16	23	16	382
muut	22	34	23	14	15	8	5	7	9	8	11	10	11	11	20	18	18	4	14	262
yht.	132	127	114	67	75	47	65	33	56	52	42	67	57	64	107	75	79	78	78	1415